

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1349

20.04.2018

Міністру культури України

НИЩУКУ Є.М.

Шановний Євгене Миколайовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Шипка А. Ф., оголошений на засіданні Верховної Ради України 20 квітня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 2 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

1349

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

вих. № 98-250/23

від "19" квітня 2018 р.

Міністру внутрішніх справ
України
Авакову А. Б.

✓ Міністру культури України
Нищуку Є. М.

*Щодо вжиття заходів по збереженню та дослідженню
Нечаєвої могили –
скіфського кургану III століття до нашої ери*

Шановний Арсене Борисовичу!
Шановний Євгене Миколайовичу!

До мене як до народного депутата України звертається вкрай стурбована громадськість Нікопольського району Дніпропетровської області щодо охорони історичних пам'яток, а саме Нечаєвої могили - одного зі скіфських курганів III століття до нашої ери, який знаходиться у селі Лебединське Нікопольського району Дніпропетровської області.

Слід зазначити, що це найвищий у степовій смузі Євразії скіфський курган. Зараз висота кургану становить понад 15 метрів. У XIX столітті провести розкопки Нечаєвої могили збиралися відомі археологи І. Забелін і Д. Яворницький. Однак великі землевласники Нечаєви, на території володінь яких містився курган, вперто не давали згоди на проведення розкопок. В кінці 1943 - початку 1944 рр. високий курган опинився в зоні активних бойових дій. Прагнучи утримати Нікопольський плацдарм, гітлерівці перетворили його на добре укріплену вогневу точку. Тепер на місці кровопролитних боїв біля підніжжя стародавнього кургану встановлено пам'ятник загиблим воїнам. У повоєнні роки приступити до дослідження Нечаєвої могили планували такі видатні археологи, як О. Тереножкін і

Б. Мозолевський, проте розкопки так і не були розпочаті. Давній скіфський курган залишається недослідженим і зберігає свої таємниці до сьогодні.

Разом з тим, сьогодні він потребує негайного вжиття заходів щодо захисту від "чорних археологів".

Перший сигнал у поліцію і органи влади надійшов від "пошукачів", які легально займалися розкопками недалеко від Нечаєвої могили. Піднявшись на курган, вони побачили досить глибоку шахту. Її глибина сягала близько 20 метрів. Внизу шахти було знайдено покинуті знаряддя злочину – інструменти та каски, що може свідчити про закінчення пошуків та можливе пограбування кургану Нечаєва могила. Зазвичай скіфи ховали своїх одноплемінників на глибині 4 метрів від поверхні землі, а якщо це була знатна людина або цар, то глибина поховання могла доходити до 15 метрів. Зазвичай це була дуже складна за своєю архітектурою споруда, з підземними камерами і декількома шарами засипки.

Отже, за таких підстав, дістатися до поховання не просто, але можливо.

В Дніпропетровському обласному центрі охорони історико-культурних цінностей вважають, що шукачі скарбів своєю діяльністю завдали величезної шкоди історичній пам'ятці, руйнуючи саму "архітектуру" кургану і знищуючи культурний шар, все ще не досліджений професійними археологами. Відповідальність за це, незначна. З цієї причини посягання на археологічні об'єкти тривають достатньо активно.

Отже, виходячи з наведеного вище, прошу Вас у відповідності до повноважень:

1. Ініціювати перевірку наслідків "роботи" "чорних археологів" із залученням професійної комісії Міністерства культури та Інституту археології НАНУ, які повинні дати заключення про стан кургану та пропозиції про подальшу долю пам'ятника археології національного значення.

2. Забезпечити подальшу охорону та відеоспостереження об'єкта.

3. Забезпечити постійний моніторинг стану Нечаєвої могили.

4. Взяти під особистий контроль Міністра внутрішніх справ України проведення розслідування цього злочину.

Сподіваюсь на розуміння та співпрацю.

З повагою,
народний депутат України

А.Ф. Шипко
(посв. 250)